

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про національну інфраструктуру геопросторових даних [Електронний ресурс]: Закон України від 13.04.2020 р. № 554-IX. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/554-20#Text> (дата звернення: 10.05.2024). – Назва з екрана.
2. Сментина Н.В., Клевцевич Н.А. Управління інфраструктурним проектами: навчальний посібник. – Одеса: ОНЕУ, 2016. – 193 с.
3. Cherniy, V., Bezshapkin, S., Verenych, O., Vasyliiev, I. Sharovara, O. Modern Approach to the Road Traffic Management in Cities of Ukraine: Case Study of Kyiv Municipal Company "Road Traffic Management Center" // 2020 IEEE E-TEMS 2020, pp. 180-185.

УДК 005.8

Гоц В.В.

Київський національний університет будівництва і архітектури

ВПЛИВ VANI ОТОЧЕННЯ НА СТРАТЕГІЮ ОРГАНІЗАЦІЇ

Вступ

У сучасному світі, що швидко змінюється, з'являється все більше термінів та концепцій, що намагаються описати складні виклики, з якими стикаються організації. Однією з таких концепцій, яка набуває значення, є VANI—акронім, що включає Крихкість (Brittle), Тривожність (Anxious), Нелінійність (Nonlinear), та Незрозумілість (Incomprehensible). Цей термін виник як відповідь на обмеженості попередніх моделей, таких як VUCA, і намагається краще відобразити реалії, з якими зустрічаються сучасні організації.

Актуальність VANI полягає у його здатності описувати сучасний світ, де старі моделі вже не працюють так ефективно. Відмінності між VANI та

іншими концептуальними моделями полягають у глибокому розумінні впливу зовнішнього середовища на внутрішні операції та стратегії компаній.

VANI оточення вимагає від організацій переосмислення підходів до управління та стратегічного планування. Стратегії, які раніше забезпечували успіх, можуть бути неефективними в сучасних умовах. Організаціям необхідно розвивати нові способи мислення, використовувати адаптивні та гнучкі стратегічні підходи, що можуть швидко змінюватись відповідно до динаміки зовнішнього середовища. Значення інновацій та вміння адаптуватися стають вирішальними для організацій, які прагнуть не тільки виживати, але й процвітати в умовах VANI.

Огляд VANI середовища

Термін "VANI" був запропонований Jamais Cascio в його роботі «Facing the Age of Chaos» як концептуальна модель для опису сучасного світу, що характеризується непередбачуваністю та високою динамікою змін. Ця модель включає чотири ключові аспекти, які визначають особливості середовища, в якому діють сучасні організації:

Крихкість (Brittle): Це означає, що системи, структури, організації чи звичайні способи ведення бізнесу можуть раптово та несподівано зламатися під тиском зовнішніх або внутрішніх чинників. Вони можуть здаватися міцними, але насправді є вразливими та нестійкими.

Тривожність (Anxious): Цей аспект відображає загальний стан тривоги та невпевненості, у світі де кожен вибір здається потенційно катастрофічним. Тривога може спонукати до пасивності, через страх зробити неправильний вибір. Вона може проявлятися як відчай, жах усвідомлення втрачених можливостей через невчасно прийняті або неправильні рішення. Відчуття, що існує цілком реальна ймовірність помилок людей, від яких ми залежимо.

Ситуацію ускладнює потік інформації та дезінформації, невпевненість в достовірності, якості даних та швидка зміна трендів.

Нелінійність (Nonlinear): В умовах нелінійності причинно-наслідкові зв'язки не завжди очевидні, а результати дій можуть бути непропорційними до витрачених зусиль. Це означає, що малі зміни можуть мати величезні наслідки, а велика кількість витрачених зусиль не дає очікувані результати. Складність розуміння підсилюється рознесенням у часі дії та її наслідку.

Незрозумілість (Incomprehensible): Інформація, яка виходить за рамки розуміння або настільки складна, що її важко обробити та аналізувати, створює середовище незрозумілості. Ми стаємо свідками подій і рішень, які здаються нелогічними або безглуздими. При цьому їх походження є надто давнє, або занадто абсурдне. Крім того, додаткова інформація не є гарантією кращого розуміння. Наявність більшої кількості даних (навіть big data) може бути контрпродуктивною, перевищуючи нашу здатність розуміти світ. Незрозумілість є кінцевим станом «інформаційного перевантаження».

Вплив VANI оточення на управління стратегією в організації

В VANI оточенні традиційні стратегічні моделі управління часто виявляються недостатньо ефективними. Моделі, засновані на принципах стабільності, передбачуваності та лінійності, втрачають свою актуальність в умовах, де домінують крихкість, тривога, нелінійність та незрозумілість.

Адаптація до крихкості. У контексті крихкості організації стикаються з середовищем, де надійність будь-якого елемента оточення піддається сумніву. Це вимагає підвищення організаційної стійкості, що можливо через впровадження бізнес-моделей, які легко адаптуються під змінні умови. Інвестування у відновлювані ресурси та створення адаптивних стратегій, які можуть швидко змінюватись відповідно до зовнішніх шоків, стає критично важливим.

Керування тривогою. Тривога може домінувати у рішеннях, прийнятих в рамках VANI середовища. Управління тривогою вимагає від лідерів розвитку вмінь з емоційного інтелекту та сприяння культурі, що базується на довірі та підтримці. Створення прозорих комунікаційних каналів та забезпечення зворотного зв'язку можуть допомогти зменшити невизначеність і побудувати стійкість серед співробітників.

Навігація в нелінійності. Нелінійність у середовищі VANI означає, що традиційні причинно-наслідкові зв'язки часто порушуються, і те, що здавалося несуттєвим, може мати значний вплив. Організаціям необхідно розвивати стратегії, які базуються на гнучких підходах та здатність швидко реагувати на зміни. Використання таких методів управління та сценарного планування допоможе адаптувати стратегічні цілі до швидко змінюваних умов.

Впорядкування незрозумілості. У сучасному інформаційному просторі, що часто є незрозумілим та перевантаженим даними. Організації мають застосовувати передові технології обробки даних, штучний інтелект та машинне навчання для аналізу та інтерпретації великих обсягів інформації. Це дозволить лідерам краще розуміти тенденції та адаптувати стратегії відповідно до отриманих даних. Постійне навчання та адаптація до нових інформаційних потоків також є ключовими для успішного стратегічного управління в умовах VANI.

Висновки

Вивчення впливу VANI оточення на стратегію організації виявляє критичну необхідність переосмислення традиційних підходів до управління та стратегічного планування. Основні характеристики VANI — крихкість, тривожність, нелінійність та незрозумілість — вимагають від організацій розвитку нових способів мислення та стратегічних підходів. Ці зміни повинні забезпечувати більшу адаптивність, гнучкість та інноваційність, щоб впоратися з непередбачуваністю та складністю сучасного бізнес-середовища.

Література

1. Jamais Cascio (2020). Facing the Age of Chaos.
<https://ageofbani.com/2022/04/bani-and-chaos/>
2. Бушуєв, С. Д., Тихонович, Ю., Черниш, О., Сухонос, Н., & Халілов, А. (2024). Креативні принципи управління інноваційними проєктами в середовищі BANI. Управління розвитком складних систем, (57), 6–11.
<https://doi.org/10.32347/2412-9933.2024.57.6-11>
3. Kulinich, Tetiana & Materynska, Olha & Aleskerova, Yuliia & Kuzmenko, Hanna & Balian, Izolda. (2023). Leadership in Unstable Conditions: Change Management Strategies and Effective Crisis Management for Achieving Success. WSEAS TRANSACTIONS ON BUSINESS AND ECONOMICS. 20. 2781-2788. 10.37394/23207.2023.20.236.
4. Hrynychak, Nataliia & Motuzka, Olena. (2023). The Key Administrative Competencies Of Managers Required For Company Development In The Bani World. ECONOMICS. 11. 10.2478/eoik-2023-0012.

УДК 69.658

Дружинін Є.А.¹, Давиденко О.А.², Обухова Н.В.³, Слюнін Б.О.²

¹Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», Україна

²Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, Україна

³Харківський національний університет ім. В.Н. Каразіна

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ІНВЕСТИЦІЙ ВІДБУДОВИ ПОШКОДЖЕНИХ ОБ'ЄКТІВ

Післявоєнне відновлення України, перш за все полягає у відбудові країни та інтенсивному економічному зростанні. Збитки завдані державі від пошкодження об'єктів, за даними органів влади, станом на 1.12.2023 р., з початку військових